

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р АЛБЕНА КЕРЕКОВСКА, Д.М.

Зам.-ректор по учебната дейност
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна,
член на Научно жури съгласно Заповед № 1477 от 07.07.2015г. на
Ректора на Медицински университет - Плевен

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност **“Професор”** по **„Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“** (03.01.53) за нуждите на Катедра „Общественоздравни науки“ към Факултет „Обществено здраве“ на Медицински университет – Плевен, обявен в Държавен вестник, бр. 29 от 21.04.2015 г.

В обявения конкурс участва един кандидат – **доц. д-р Силвия Стоянова Александрова-Янкуловска, д.м.н.** Кандидатът е представил всички необходими документи за конкурса, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет - Плевен.

Кратки данни за кариерното развитие на кандидата

Силвия Янкуловска придобива образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалността „Медицина“ във ВМИ – Плевен през 1996г. През 2004г., завършвайки успешно международна магистърска програма на Католическия университет Льовен - Белгия, Католическия университет Ниймеген - Холандия, Университета в Базел, Швейцария и Университета в Падуа, Италия – тя става Европейски магистър по биоетика. През 2008г., след защита на дисертационния си труд *„Организационни и етични проблеми и тенденции на развитието на хосписните/ палиативните грижи в България“*, кандидатката придобива образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“. През 2015г. тя успешно защитава дисертационен труд на тема *„Клинична етична консултация – нагласи за въвеждане, обучение в етичен анализ и приложение на методология за вземане на решения в клиничната практика“* и придобива научната степен „доктор на науките“.

Доц. Александрова-Янкуловска започва трудовия си стаж през 1996г. като специализант в Катедра „Психиатрия и медицинска психология“, ВМИ – Плевен. През 1999г. стартира академичната си кариера в Катедрата по социална медицина и здравен мениджмънт на ВМИ - Плевен, минавайки последователно през академичните длъжности „асистент“ и „старши асистент“. От 2006г. тя е „главен асистент“ в Катедра „Социална и превантивна медицина“, а от 2007г. – „главен асистент“ в Катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии“ към Факултета по обществено здраве на МУ - Плевен. През 2010г. заема академичната длъжност „доцент“. В периода 2010г. – 2013г. тя е ръководител на УНС по медицинска етика към Катедрата по медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии. От месец юни 2013г. доц. Янкуловска заема длъжността „Декан“ на Факултета „Обществено здраве“, а от декември 2014г. тя е и ръководител на Катедра „Общественоздравни науки“ към ФОЗ на Медицински университет - Плевен.

През 2003г. кандидатката придобива медицинска специалност по социална медицина и здравен мениджмънт. Проведените многобройни курсове и специализации, организирани от водещи университети в САЩ, Холандия, Белгия, Великобритания, Австрия, Чехия, Хърватска и др. в областта на съвременната общественоздравеопазна практика, здравен мениджмънт, изследователска етика, приложна биоетика, палиативни грижи, медицинска педагогика, методика на научните изследвания и

модерна епидемиология формират доц. Янкуловска като високо ерудиран, иновативен и модерно мислещ специалист и изследовател.

Член е на редица български и международни професионални и научни организации, сред които: Европейската мрежа по клинична етична консултация (представител за България); Международната асоциация за обучение по етика; Европейската асоциация по общественото здраве; Европейската асоциация по здравен мениджмънт; Асоциацията на училищата по общественото здраве в европейския регион; Форум по общественото здраве за югоизточна Европа; Международната болнична федерация; Международния научен комитет на Юнеско; Световната асоциация по медицинско право; Българската асоциация по общественото здраве; Съюз на учените в България; Българско общество по история на медицината; Български лекарски съюз.

Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Приложените за участие в конкурса документи доказват много висока научна продуктивност на кандидата – в изследователски, публикационен и научно-приложен аспект.

Доц. Янкуловска участва в настоящия конкурс с 211 заглавия на научни трудове - плод на цялостната ѝ научно-изследователска дейност, разпределени както следва:

- **Дисертационни трудове – 2 броя**, от които:
 - 1 – за присъждане на образователна и научна степен "доктор";
 - 1 – за присъждане на научна степен "доктор на науките";
- **Учебници и учебни помагала – общо 18 броя**, от които:
 - 16 в България и 2 в чужбина;
 - 9 в самостоятелно авторство и 7 – в съавторство;
- **Монографии и научни книги / глави от книги – общо 17 броя**, от които:
 - 13 в България и 4 в чужбина;
 - 8 в самостоятелно авторство и 9 – в съавторство.
- **Пълнотекстови научни публикации – общо 88 броя**, от които:
 - 65 в периодични списания (15 от които в чужбина);
 - 23 в сборници (9 от които в чужбина);
- **Участия в научни форуми с публикувани резюмета – общо 86 броя**, от които:
 - 42 – в чужбина;
 - 16 – в България с международно участие;
 - 28 – в България.

Всички публикации са коректно описани и приложени в пълен обем към материалите за конкурса. Общо 36 труда - 20 публикации и 16 участия в научни форуми - са свързани с двете дисертации.

Впечатляващ е широкият спектър на публикациите в престижни профилирани научни списания в чужбина и у нас, като: *European Journal of Public Health; Palliative Medicine; Annals of Oncology; Medicine, Health Care and Philosophy; Medicine and Law; Revista Romana De Bioetica; Revista Latinoamericana De Bioetica; Management in Health Journal; American Journal of Hospice and Palliative Care; Nursing Ethics; Macau Journal of Nursing; Asklepios, International Annual of History and General Theory of Medicine; Социална медицина; Здравен Мениджмънт; Сестринско дело; Обща медицина; Хигиена и здравеопазване; Здравни грижи; Folia Medica; Scripta Scientifica Medica; Българска неврологична и психиатрична практика; Акушерство и гинекология; Здравна икономика и мениджмънт; Медицински преглед; Варненски медицински форум* и др.

Доказан е много висок личен принос в реалните публикации и участия в научни форуми – кандидатът е самостоятелен или първи автор на 68% от пълнотекстовите публикации, резюмета и научни съобщения.

Научната продукция на доц. Силвия Янкуловска се характеризира с актуална и оригинална тематика, много широк обхват и интердисциплинарна насоченост, приносен характер и висок потенциал

за приложимост на научните резултати. Основните тематични направления в научноизследователската дейност и в научните приноси на кандидата са:

- (1) Проблеми на общественото здраве:
 - a. методи за изучаване и тенденции на общественото здраве;
 - b. здравно законодателство;
- (2) Управление на здравните грижи и здравен мениджмънт;
- (3) История на медицината и етиката;
- (4) Общи и специални проблеми на медицинската етика;
- (5) Проблеми на обучението по медицинска етика;
- (6) Клинична етика;
- (7) Управленска и бизнес етика;
- (8) Хосписни и палиативни грижи.

Научните приноси са с теоретичен и подчертан практико-приложен характер – както оригинални, така и потвърждаващи съществуващите научни знания. Приемам всички научни приноси, посочени детайлно в справката на кандидата. Те са коректно определени, отграничени по тематични направления и добре обосновани в приложените документи и научни трудове.

Като обобщаваща характеристика на научните трудове заслужава да се подчертаят широкият обхват, сериозността и актуалността на разглежданата тематика, солидната методика, прецизното изпълнение, богатата библиография и високият научен стил. Отличителни за доц. Янкуловска са изследователската зрялост, задълбоченост, аналитичност, творчески подход и иновативност.

Представени са доказателства за сериозно отражение на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература. Справката съдържа общо 245 цитирания, от които 35 цитирания от чужди автори, което е показателно за международния публикационен имидж на кандидатката и актуалността на разглежданата тематика.

Безспорно потвърждение за международно признание и качество на научните трудове на доц. Янкуловска е и високият импакт фактор на нейната научна продукция - общ IF = 53,8218.

Научно-приложната, организационна и експертна дейност на доц. Янкуловска се допълва от активното ѝ участие в: изследователски и образователни проекти; организационни и научни комитети на значими научни форуми у нас и в чужбина; работни групи, национални срещи и кръгли маси; научни журита и съвети, както и в редколегии на научни списания. Доц. Янкуловска участва в 5 научноизследователски и образователни проекта, от които един – международен. Участва активно в организационните и научни комитети на 6 научни форума, два от които в чужбина. Председател е на Научния съвет по медико-социални специалности към МУ – Плевен. Като експерт по изследователска етика, доц. Янкуловска е председател на Комисията по етика на научноизследователската дейност към МУ – Плевен.

Впечатляващо е членството в редакционните колегии на реномирани международни списания, като: *"Medicine, Health Care and Philosophy"*; *Mediterranean Journal of Biosciences*"; *"Revista Latinoamericana de Bioetica"*, както и активното участие като рецензент на статии, подадени за публикуване в чужди и наши списания.

Доказателство за признание на изследователските качества и научни постижения на кандидатката са присъдените ѝ награди – на Съюза на учените в България и на международни организации.

Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Доц. Силвия Янкуловска има над 15 години преподавателски стаж и голяма аудиторна натовареност, надхвърляща значително приетия от МУ-Плевен норматив. За последните 4 години е реализирала учебна натовареност от над 4100 академични еквивалентни часа. Участва активно в преподаването във всички структурни звена на МУ-Плевен по широк набор от дисциплини, като: „Медицинска етика“; „Биоетика“; „Социална медицина“ ; „Мениджмънт и етика на хосписните грижи“ ;

„Управленска и бизнес етика“, „Социална медицина с промоция на здравето“, „Медицинска социология“, както и в изпитни комисии за семестриални изпити по тези дисциплини.

Много добрата чуждоезикова компетентност ѝ позволява активно преподаване на чуждестранни студенти в англоезичната програма на специалност „Медицина“. Хоноруван лектор е по медицинска етика в единствената в България магистърска програма по „Интегративна биоетика“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

Доц. Янкуловска е разработила изцяло курса (учебна програма, учебни и изпитни материали) по дисциплините: „Медицинска етика“, „Управленска и бизнес етика“ и „Мениджмънт и етика на хосписните грижи“ и материалите за практически упражнения по „Социална медицина“ за англоезично обучение. Участва в провеждането на държавни изпити по редица дисциплини от областта на Общественото здраве като председател и член на държавни изпитни комисии.

Кандидатката работи много активно върху подготовката на учебници и учебни помагала. Автор и съавтор е общо на 18 учебници, учебни ръководства и глави от учебници, 2 от които издадени в чужбина.

Доц. Янкуловска е научен ръководител на трима 3 докторанти (двама от които успешно защитили). Лектор е към Докторантското училище на МУ – Плевен в модула „Морално-етични аспекти на научното изследване. Етична комисия. Информирано съгласие“.

Лични впечатления

Познавам доц. Янкуловска като високо уважаван колега, утвърден преподавател и авторитетен съвременен изследовател. Впечатлена съм от високия интелектуален и научен потенциал, както и от изключителната работоспособност, организираност и продуктивност.

Личните ми впечатления от нея я характеризират като амбициозна, целенасочена, последователна, самостоятелна, самовзискателна и отговорна. Тя проявява качества на оригинален, креативен, същевременно сериозен, задълбочен и добросъвестен изследовател, който непрекъснато се развива, израства и усъвършенства.

Заклучение

Кандидатът за участие в настоящия конкурс покрива напълно и надхвърля изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на научния състав на МУ - Плевен за заемане на академичната длъжност „Професор“. Доц. Янкуловска предоставя актуална, оригинална и задълбочена, достатъчна по обем научна продукция със значим принос и широк тематичен и интердисциплинарен обхват; притежава много добър учебно-преподавателски, научно-организационен и административно-управленски опит, както и експертно-консултативен капацитет. Получава високо признание като член на научни организации и активен участник в наши и международни сътрудничества и проекти.

Цялостната оценка на професионалното развитие, учебно-преподавателската активност, научните изяви и принос, експертния потенциал, организационно-управленските постижения в образователната и научна дейност и утвърденият авторитет на кандидата ми дават основание да дам положително становище и убедено да предложа на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на доц. д-р Силвия Стоянова Александрова-Янкуловска, д.м.н. академичната длъжност „Професор“ по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ (03.01.53) за нуждите на Катедра „Общественоздравни науки“ към Факултет „Обществено здраве“ на Медицински университет – Плевен.

20. 07. 2015 г.

Член на Научното жури:

/проф. д-р Албена Керековска, д.м./